

Hamis gépjárműalkatrészek

Az előző cikkünkben a járműipart érintő szerzői jogi problémákat próbáltam összefoglalni, azonban a területen hasonlóan súlyos problémákat okoz a hamis, illetve hamisított gépjárműalkatrészek megjelenése és felhasználása. Ennek megfelelően a sorozat második részében ezt a témakört próbálom jogi szempontból bemutatni.

A hamisítás napjainkban szinte az összes iparág területére kiterjedő probléma. A hamis, illetve hamisított termékek megjelenése rendkívül súlyos probléma, hiszen az olcsón, gyakran nem megfelelő minőségben előállított áruk előállítói nem végeznek innovációs tevékenységet, így az eredeti gyártó piaci szereplése ellehetetlenülhet. A hamis termékek emellett komoly kiesést eredményeznek a költségvetés bevételei tekintetében és nem utolsósorban kockázatot jelent a fogyasztók számára is.

A járműipar területén a hamis termékek jellemzően külföldről érkeznek az Európai Unió, így Magyarország területére is. A Nemzeti Adó- és Vámhivatalnál lehet kezdeményezni az úgynevezett vámfigyelési eljárást, melynek során a hivatal munkatársai folyamatosan nyomon követik a védjegyjogosult által meghatározott megjelölések alkalmazását a külföldről érkezett küldemények vonatkozásában. A vámfigyelési eljárást a későbbiek folyamán egy külön cikkben tervezem bemutatni.

Hamis termék tehát egy olyan gépjárműalkatrész, melyet úgy hoznak forgalomba, mintha az a gyártó eredeti terméke lenne,

de a valóságban egy utángyártott, tehát valószínűleg az eredeténél kedvezőtlenebb tulajdonságú alkatrészről van szó. Ilyen esetben sérül a gyártónak a védjegyeihez fűződő joga, melyek megsértőit a hatályos büntetőjogunk is szankcionálja.

Ettől némileg eltér a jogi megítélése az olyan utángyártott alkatrészeknek, melyek nem gyáriként vannak feltüntetve, azonban nem felelnek meg a jogszabályban, illetve konkrét szabványokban meghatározott előírásoknak.

Az ilyen termékek a gyártók és más jogosultak védjegyén túlmenően azonban azok szabadalmait is sértik az esetek többségében, így a hamis termékek előállítóinak az iparjogvédelmi jogok megsértése miatt is felelniük kell, melyet a Büntető törvénykönyv is büntetni rendel a speciális jogszabályokon túlmenően.

Az utángyártott alkatrészeknek is meg kellene tehát felelniük bizonyos előírásoknak, hiszen a járműipar és -javítás területén különösen fontosak a minőségi követelmények, melyek a biztonságos közlekedést garantálják a fogyasztók számára.

Az utángyártott alkatrészek piacán jelentős minőségbeli eltéréseket tapasztalha-

tunk. Nagyon fontos tisztában lennünk az-
zal, hogy az utángyártott termékek zöme-
g sem közelíti a gyári alkatrészek élet-
tartamát és részben a képességeiket sem.
Amennyiben azonban olyan termék kerül
forgalmazásra, amely nem felel meg a jog-
szabályban meghatározott szabványok-
ban előírt, minimális követelményeknek
sem, úgy rossz minőségű áru forgalomba
hozataláról beszélünk. Ilyen esetben a jog-
szabályban meghatározott hatóságokhoz
fordulhat a fogyasztó, aki azonban sajnos
gyakran maga is tisztában van azzal, hogy
az általa, jóval a gyári alkatrész ára alatt
beszerzett termék felhasználása kockáza-
tot is jelenthet a számára.

A garanciális javítások tekintetében a vo-
natkozó európai uniós szabályok szerint ki-
zárólag gyári vagy azzal igazoltan azonos
minőségű kenőanyag használható fel. Az
utángyártott alkatrészek esetében azon-
ban nem szükséges minősítés vagy műbi-
zonylattal rendelkezés, amennyiben általá-
nos használatú, szabványos alkatrészekről
van szó (pl. csapágy, ékszj stb.).

A Hamisítás Elleni Nemzeti Testület 2012-
ben készült felmérése szerint sajnos a fo-
gyasztók 30%-a bizonyos körülmények kö-
zött, de hajlandó lenne nyilvánvalóan hamis
termékeket vásárolni, még akkor is, ha 60%-
uk tisztában van azzal, hogy így valószínűleg
rosszabb tulajdonságú termék beszerzése
mellett döntenének.

Arra azonban már kevesen gondolnak,
hogy az olcsó, bizonytalan eredetű alkat-
részek beépítése akár az egészséget, sőt
az életet is veszélyeztetheti, ezért nem le-

het eléggé hangsúlyozni a szerelést végző szakemberek felelősségét legalább a tájékoztatás tekintetében. Amennyiben pedig olyan alkatrészt szerel be a szakember, melynek származását nem tudja számlával igazolni, akkor a felelősséget sem fogja tudni továbbhárítani.

Ugyancsak a rossz minőségű termékekhez köthető jogi kategória, amikor a terméket olyan megfelelőségi jelzéssel látnak el, melynek az egyébként nem felel meg, vagy melynek a felhasználására a gyártónak nincs engedélye. Az ilyen cselekmény jelenleg szabálysértésnek számít.

Jelenleg a járműipar területén leggyakrabban alkalmazott jelzések az ún. E-jelzés, mely valamely EU-tagország minősítését jelzi, illetve a H megjelölés, ami a magyar tanúsítvány meglétét jelenti. A jelölések alkalmazása a 6/1990 (IV.) Köhém rendelet értelmében az abban meghatározott alkatrészek tekintetében kötelező. Az eredeti gyártó termékére az OE megjelölés utal.

A gépjárműjavítás területén sajnos gyakran felmerülő további probléma, hogy a

márkához nem köthető szervizekben, különösen javítások során a gépjármű-tulajdonost megkárosítják. Jól ismert „trükk”, hogy a fogyasztó által vitt jó minőségű, esetleg gyári alkatrész helyett gyenge minőségű utángyártott alkatrészt építenek be a javítás során (a fogyasztó nem lehet jelen a javításkor például munkavédelmi szabályokra tekintettel), illetve az elvégzett munkák tekintetében is megtévesztik a gépjármű-tulajdonosát. Ezekben az esetekben a vásárló megkárosításáról, a fogyasztó megtévesztéséről, illetve akár csalásról is beszélhetünk a konkrét eset körülményeinek ismeretében.

Ehhez hasonló módszert alkalmaznak továbbá egyes kiskereskedők, akik egyszerűen utángyártott termékekre cserélik ki az eredeti vagy esetlegesen már eleve ilyen célra legyártott dobozok tartalmát, és azt eredeti, gyári terméként adják el a gyanútlan fogyasztóknak.

Ausztriában jelenleg is bevett gyakorlat, hogy a szervizek ellenőrzése előtt a hatóság munkatársai a tesztjavításra átadott gépjármű alkatrészeit észrevehetetlen mó-

don megjelölik, majd a javítás után megvizsgálják, hogy a szerviz valóban kicserélte-e a problémás alkatrészeket, illetve elvégezte-e a szükséges ellenőrzéseket.

Mindannyiunk számára rendkívül fontos lenne ezért a hamis termékek visszaszorítása, mely nem képzelhető el a vásárlói-fogyasztó attitűdök gyökeres változásával, hiszen, ha nem lenne igény ezekre a termékekre, akkor egy idő után a kínálat is visszaszorulna...

Remélem, hogy ezen a területen is pozitív változásról számolhatunk be hamarosan, de addig is a cikksorozat következő részében a vámfelügyelési eljárással kapcsolatos jogi kérdéseket szeretném bemutatni, mely egy igen hasznos lehetőséget jelent a szellemi tulajdon jogosultjai számára. Amennyiben kérdése merülne fel a szerzői joggal, illetve az iparjogvédelemmel kapcsolatosan, úgy javasolom, hogy vegye fel a kapcsolatot a JAF jogi osztályával az info@jaf.hu címen.

GYÖMBÉR BÉLA
JAF JOGI OSZTÁLY

JÖNNEK A PANG CELEBEK!

gumiabroncs javító anyagok és garázsipari berendezések

Szavazz rájuk!
Telefon: 06 29 535-560

2233 Ecsér Ady Endre út 3. (Ipartelep) • pangus@pangus.hu • www.pangus.hu